

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 2C/15/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812203416
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jagnešák
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2013:5812203416.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, samosudcom JUDr. Miroslavom Jagnešákom, v právnej veci žalobkyne: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, W. č. XX, právne zast.: KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., Tvrdošín, Trojičné nám. č. 122, proti žalovanému: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, W. č. XXX, v konaní o zdržanie sa zásahov do vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I/ Súd návrh žalobkyne zamietá.

II/ Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 33 Eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 23.05.2012 a s jej doplnením doručeným súdu dňa 12.02.2013 žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa bez predchádzajúcej dohody s ňou alebo bez rozhodnutia súdu o hospodárení so spoločnou vecou, vykonávania akýchkoľvek stavebných, terénnych úprav a stavebných prác na nehnuteľnostiach, evidovaných v katastri nehnuteľností vedenom Katastrálnym úradom Žilina, Správou katastra Tvrdošín na LV č. XXX, k.ú. W., okres C., obec W. a to na pozemkoch C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXXX m² a C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXX m². Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným sú podielovými spoluvlastníkmi stavby a pozemkov Malej vodnej elektrárne W. v k.ú. W. a to nehnuteľností, zapísaných v katastri nehnuteľností k.ú. W. na LV č. XXX ako pozemky registra „C“ parc. č. XXX/X trvalé trávne porasty o výmere XXXX m², parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXXX m², parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXX m², parc. č. XXX/XX vodné plochy o výmere XXX m², parc. č. XXX/XX zastavané plochy a nádvorcia o výmere XX m², parc. č. XXX/XX vodné plochy o výmere XX m², parc. č. XXX/XX zastavané plochy a nádvorcia o výmere XX m², parc. č. XXX/XX zastavané plochy a nádvorcia o výmere X m², parc. č. XXX/XX zastavané plochy a nádvorcia o výmere XX m², parc. č. XXX/XX vodné plochy a nádvorcia o výmere XX m² a parc. č. XXX/XX zastavané plochy a nádvorcia o výmere XX m², pod B1 na jej meno v podiele X/X účasti a pod B2 na meno žalovaného v 1/2 účasti. Keďže žalovaný začal na spoločných pozemkoch C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXXX m² a C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXX m² vykonávať bez jej súhlasu, ako aj bez zodpovedajúcich verejnoprávných povolení príslušných orgánov, terénne a stavebné úpravy a to formou výkopu, úpravy brehov, prehĺbovania koryta rieky a započal zabudovanie odtokového potrubia, dňa XX.XX.XXXX podala na Okresný súd N. návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd žalovanému na spoločných pozemkoch zakázal vykonávať akékoľvek stavebné a terénne úpravy a stavebné práce. Jej návrhu súd vyhovel a to uznesením zo dňa XX.XX.XXXX, sp. zn. XC/XX/XXXX-XX, keď žalovanému zakázal vykonávať akékoľvek stavebné a terénne úpravy a stavebné práce na nehnuteľnostiach - pozemkoch C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXXX m² a C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXX m² pre k.ú. W. a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Nakoľko žalovaný neoprávnene zasahuje

do jej vlastníckeho práva a to tým, že aj napriek jej nesúhlasu vykonáva na spoločných pozemkoch teréne úpravy a stavebné práce, ktorými sa okrem iného podstatne menia odtokové pomery v okolí dotknutých pozemkov, tak ako podielová spoluvlastníčka je potom oprávnená domáhať sa ochrany pred takýmto zásahom.

Žalobca v písomnom vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že ako vlastník sporných nehnuteľností v podiele 1/2 úč. na týchto nehnuteľnostiach podniká a to od roku 1992 a to konkrétne v strojovni Malej vodnej elektrárne W. I. a to na základe riadnych a platných povolení. Tieto nehnuteľnosti sa nachádzajú v toku Studeného potoka, kde spravidla dochádza dvakrát do roka k povodniam, po ktorých je potrebné vykonať záchranné práce (napr. doplniť odplavený breh koryta, vykonať záchranné práce pri podmytých základoch strojovne), ktoré ako vlastník aj vykonáva. Žalobkyňa ako spoluvlastníčka v podiele 1/2 úč. sa však na týchto prácach nepodieľa a tým jej vznikol finančný rest cca 20 000 Eur.

Žalobkyňa pred súdom uviedla, že v celom rozsahu trvá na podanej žalobe ako aj na dôvodoch v nej uvedených. Dôvod podania tejto žaloby je v tom, že spoločne so žalovaným vybudovali spoločnú vodnú elektrárňu, ktorá fungovala na dve turbíny s tým, že vyrobená elektrická energia sa delila na 50:50. Jedna turbína bola ešte pripravená do rezervy. Pri vodnej elektrárni je aj jedna hospodárska budova, ktorá je rozdelená na dve časti, do ktorých sú osobitné samostatné vchody. Jedna časť s osobitným vchodom slúži žalobkyňi a druhá časť žalovanému. Pre túto spoločnú budovu, užívanie ktorej je fakticky rozdelené, je jeden elektromer, ktorý meria spotrebovanú elektrickú energiu v celom objekte, t.j. v priestore užívanom žalobkyňou ako aj v priestore užívanom žalovaným. Nedorozumenia ohľadne elektrárne začali pred 8 až 10 rokmi a to v súvislosti so spotrebovanou elektrickou energiou na objekte, keď žalovaný odmietol uhradiť podiel na spotrebovanej elektrickej energii. Ďalej uviedla, že na prevádzku malej vodnej elektrárne dohliadal a o jej údržbu sa staral prevažne jej manžel. Po týchto nedorozumeniach jej manžel povedal, aby sa o prevádzku elektrárne staral žalovaný a to tak dlho, ako sa o ňu staral on. Žalovaný túto starostlivosť aj vykonáva a v súčasnosti je elektrárňu funkčná len s jednou spustenou turbínou. Žalovaný robí opatrenia smerujúce k rozdeleniu turbín. Turbíny však nemajú rovnaký výkon, jedna turbína dáva väčší výkon ako tá druhá, nie sú schopné ísť obidve na rovnaký výkon. Je tu potom otázne, ktorá turbína bude komu patriť. K prevádzke malej vodnej elektrárne patrí aj trafostanica, ktorú si žalovaný previedol na seba a žalobkyňi znemožňuje prístup k nej, resp. tento prístup (pripojenie ďalšej turbíny) podmieňuje rôznymi návrhmi. Z toho dôvodu sa žalobkyňa domáha ochrany svojho spoluvlastníckeho podielu touto žalobou. Žalovaný robí úpravy toku a to v tej časti, kde voda opúšťa turbíny, prehĺbil koryto rieky a zakopal tam rúry s tým, že zrejme pripravuje niečo do budúcnosti, samozrejme a to bez jej súhlasu. Žalobkyňa taktiež neinformoval o tom, čo tým vlastne sleduje, pričom nejde o práce na zabezpečenie normálneho chodu elektrárne. Žalovaný teda robí určité práce na spoločnom majetku a to bez súhlasu žalobkyne ako spoluvlastníčky, čím vlastne mení charakter spoločnej veci.

Žalovaný pred súdom uviedol, že s podanou žalobou nesúhlasí, nakoľko sa nezakladá na pravde. Petit žaloby je veľmi široký, neurčitý a mieri k tomu, aby súd nahradil iné štátne úrady - stavebný úrad, pretože tieto kompetencie prináležia stavebnému úradu. Ďalej uviedol, že žalobkyňa nevie preukázať, ako mal výrazne zasiahnuť do predmetu spoločného vlastníctva, nakoľko on o nejakom zásahu nemá vedomosť, čo dokladoval predloženými fotografiami, že žiadna stavba nebola postavená, ktorá by mala výrazne zasiahnuť do spoluvlastníctva nehnuteľnosti. Ak robil nejaké práce na uvedených nehnuteľnostiach, tak len tie, ktoré si nevyhnutne vyžadujú podmienky po povodniach, resp. ako ochranu pred povodňami. Pre vysvetlenie uviedol, že v súčasnosti je potrebné urobiť násyp komunikácie po letnej povodni, práce na vodopáde, kde tok vody podmyva prívodový kanál a hrozí jeho zrútenie a následná likvidácia celej podstaty elektrárne. Z uvedeného dôvodu petit žaloby je nevykonateľný, neurčitý, nezrozumiteľný, keďže nevyplýva z neho, akých prác sa má zdržať. To či sa nejaké práce môžu vykonať alebo nie, posudzuje stavebný úrad. Súdom by v tomto prípade nahrádzal činnosť stavebného úradu a bol by to zásah do jeho vlastníckych a iných práv, ak by mu takto zakázal vykonávať uvedené práce, hoc by mal aj platné stavebné povolenie. Žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a žiadal náhradu trov konania, ktoré pozostávajú zo sumy 33 Eur, ktoré uhradil v konaní sp. zn. 8C/21/2013 o vydanie predbežného opatrenia, kde podal odvolanie voči vydanému predbežnému opatreniu.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s listinami nachádzajúcimi sa v spise, ktoré sa vzťahujú na prejednávajúcu vec a to: s obsahom LV č. XXX k.ú. W. (čl. 6, 21), z ktorého zistil, že účastníci konania sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností pozemku C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXXX m², C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXX m², každý v podiele X/X úč., ktoré pozemky sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce a predstavujú vodný tok - potok, umelý kanál, náhon. Ďalej sa súd oboznámil s fotodokumentáciou (čl. 29-38) zobrazujúcou objekt pri vodnej elektrárni a cestu, výkopové práce strojom - pásovým bagrom na brehu a v toku potoka v okolí vodnej elektrárne v zimných mesiacoch, s rozhodnutím Správy katastra Tvrdošín č. k. UP 2/2013 zo dňa 23.04.2013, ktorým bolo vyhovené protestu prokurátora ohľadom zápisu na LV č. XXXX k.ú. W., kde boli samostatne zapísané stavby - hospodárska budova, vtokový objekt, prívodný kanál, odpadový kanál, odberný objekt, rybochod a hať, ktoré sú vedené ako inžinierske stavby a nezapisujú sa. Tieto inžinierske stavby sú v katastri vedené, resp. označené kódom druhu pozemku, na ktorom je predmetná stavba postavená. Súd sa ďalej oboznámil so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/21/2012, pod ktorou sp. značkou sa viedlo konanie o vydanie predbežného opatrenia, keď žalobkyňa podaným návrhom žiadala zakázať žalovanému činnosti obdobne ako je to uvádzané aj v petíte podanej žaloby, kde prvostupňový súd návrhu žalobcu vyhovel. Na odvolanie žalovaného KS Žilina uznesením č. k. 6Co/219/2012-43 zo dňa 3. júla 2012 zmenil prvostupňové uznesenie tak, že zakázal žalovanému vykonávať stavebné a terénne úpravy a stavebné práce, okrem realizácie stavebných a terénnych úprav a stavebných prác v rozsahu obvyklej údržby nehnuteľností a nevyhnutných úprav nehnuteľností, na pozemkoch C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXXX m², C-KN parc. č. XXX/X vodné plochy o výmere XXX m², zapísané na LV č. XXX pre k.ú. W. a vo zvyšku návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Podľa § 80 písm. b/ OSP, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva.

Podľa § 126 ods. 1 OZ, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 139 ods. 1 až 3 OZ, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. (2) O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd. (3) Ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

Podľa § 120 ods. 1, 3 OSP, účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. (3) Ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Podľa § 132 OSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

V súdenom prípade ide o situáciu, keď spoluvlastnícke podiely účastníkov konania sú rovnaké, t. j. každý je spoluvlastníkom v podiele po 1/2 úč. a teda ich spoluvlastnícke podiely sú rovnaké. Žalovaný v spoločnom zariadení - vodná elektrárň vykonáva aj svoju podnikateľskú činnosť, z čoho vyplývajú pre neho aj určité povinnosti v súvislosti s jej prevádzkovaním. Tým je daná aj špecifickosť vzájomného vzťahu účastníkov konania. V § 139 ods. 2 OZ sa hovorí o rozhodovaní pri hospodárení so spoločnou vecou (napr. jej údržbu, opravu, úpravu, používanie, nakladanie a pod.) bez ohľadu na to, či medzi spoluvlastníkmi ide o bežné, alebo nie bežné veci. O jeho spôsobe hospodárenia rozhoduje predovšetkým dohoda. Ak sa však pri rovnosti hlasov (rovnakých spoluvlastníckych podieloch účastníkov) dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

Žaloby, na základe ktorých sa začne občianske súdne konanie, nemajú výslovne charakter žalôb na plnenie ani na určenie, ale v danom prípade ide o osobitné žaloby, ktoré sa opierajú o výslovné zákonné ustanovenie § 139 OZ a smerujú k vydaniu konštitutívnych (právo tvorných) rozhodnutí. Rozsudky vydané o týchto žalobách určujú právne pomery medzi spoluvlastníkmi tak, že niektorým z nich dajú oprávnenie niečo vykonať, určia povinnosť niečo strpieť a pod. V tomto prípade však nejde o vyporiadanie spoluvlastníckeho vzťahu, súd je pri rozhodovaní viazaný podaným žalobným návrhom a môže rozhodnúť len tak, že mu vyhovie, alebo ho zamietne za predpokladu, že petit žaloby požaduje uloženie, zakázanie resp. zdržanie sa určitej konkrétne vymedzenej činnosti.

V súdenom prípade sa však žalobkyňa domáha uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa, bez predchádzajúcej dohody so žalobkyňou alebo bez rozhodnutia súdu o hospodárení so spoločnou vecou, vykonávania akýchkoľvek stavebných, terénnych úprav a stavebných prác na spoločnej veci, čo je vlastne žalobou na ochranu jej vlastníckeho resp. spoluvlastníckeho práva v zmysle § 126 OZ, ktoré narušuje jej ďalší spoluvlastník - žalovaný, podľa nej, neoprávneným konaním, teda nie zadržívaním spoločnej veci. Zo strany žalovaného ide jednak o už vykonaný neoprávnený zásah a do budúcnosti hrozí jeho opakovanie. Vo všeobecnosti ide o zapieraciu (negatívnu) žalobu, ktorej špecifickosť spočíva aj v tom, že smeruje proti ďalšiemu spoluvlastníkovi tej istej nehnuteľnosti so spoluvlastníckym podielom 1/2 úč. Ochrana vlastníckeho práva žalobkyne je v danom prípade limitovaná jej spoluvlastníckym podielom k spoločnej nehnuteľnosti, ktorý taktiež predstavuje 1/2 úč. Žalobkyňa sa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa akýchkoľvek stavebných činností a úprav na spoločnej nehnuteľnosti, čo je široko a neurčito formulovaný petit žaloby. Žalobkyňa v petite nešpecifikovala akých konkrétnych stavebných úprav resp. stavebných prác na spoločnej nehnuteľnosti by sa mal žalovaný zdržať. V prípade vyhovenia podanej žalobe by došlo k obmedzeniu práv samotného žalovaného, ktorý ako spoluvlastník a užívateľ spoločnej nehnuteľnosti má určité povinnosti v súvislosti s prevádzkovaním spoločnej malej vodnej elektrárne, ktorej prevádzkovanie si vyžaduje vykonávanie činností súvisiacich s obvyklou údržbou nehnuteľnosti, ako aj vykonanie nevyhnutných opráv.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 145 OSP, keď priznal žalovanému, ktorý mal v tomto súdnom konaní úspech náhradu trov konania a to vo výške 33 Eur, ktoré u neho predstavujú uhradený súdny poplatok za podané odvolanie voči uzneseniu tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/21/2013 voči vydanému predbežnému opatreniu, ktoré krajský súd zmenil a len čiastočne žalobkyni vyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

Podľa § 205 OSP ods. 1, 2 v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(3) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z.).